

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/133/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814206787
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3814206787.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO 36 234 176 proti odporkyni N. A., štátnej občianke V. republiky, bytom S. Q., Čs. partizánov XXX/XX, zastúpenej v konaní JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, IČO 42 176 778, v konaní zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A o zaplatenie 1.121,66 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 6C/114/2014-62 zo dňa 19. novembra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporkyňu k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi 204,58 eur s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 204,58 eur od 11.4.2014 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol a nakoniec o trovách konania rozhodol tak, že o náhrade trov konania rozhodne v lehote 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie vo veci samej súd prvého stupňa odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľ ako obchodná spoločnosť s predmetom podnikania okrem iného aj poskytovanie spotrebiteľských úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom uzavrela dňa 25.9.2008 s odporkyňou ako fyzickou osobou zmluvu o úvere, pričom súčasne ide o spotrebiteľský úver. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru navrhovateľom odporkyni vo výške 1659,70 eur s mesačnou splátkou 35,68 eur, počtom splátok 84, ročnou úrokovou sadzbou 18,62 %, RPMN 20,5 %, priemernou hodnotou RPMN 20,40 %, celkovými nákladmi spotrebiteľa 1 125,80 eur, lehotou splatnosti 84 mesiacov po poskytnutí úveru a úhradou za poistenie 2,52 eur. Podľa splátkového kalendára odporkyňa zaplatila splátky č. 1 až č. 43 v plnej výške 35,68 eur, pričom celkové úhrady odporkyne predstavovali 1455,12 eur. Ďalšie splátky odporkyňa nezaplatila, preto jej navrhovateľ oznámil, že dňa 28.5.2012 došlo k zosplateniu úveru, a vyzval ju na zaplatenie zvyšnej časti úveru spolu vo výške 1288,89 eur. Takto zistené skutočnosti súd posúdil podľa § 2 písm. a) a b), § 4 ods. 1 až 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy /ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“/ a uviedol, že predmetná úverová zmluva vzhľadom na jej obsahové náležitosti je spotrebiteľským úverom v zmysle § 2 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže navrhovateľ ako dodávateľ poskytol odporkyni, ktorá nekonala v rámci svojej podnikateľskej činnosti /teda v postavení spotrebiteľa/ finančné prostriedky, ktoré sa odporkyňa zaviazala splácať v splátkach. Podporne platí na daný vzťah aj úprava § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 1659,70 eur, ktorý mala odporkyňa vrátiť v mesačných splátkach 35,68 eur za podmienok vyššie uvedených. Sporným medzi účastníkmi konania bolo posúdenie splnenia zákonných náležitostí úverovej

zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a následne, či navrhovateľovi patrí okrem nesplatenej istiny aj právo na zmluvné úroky, prípadne poplatky. Odporkyňou zaplatenú celkovú úhradu 1 455,12 eur nikto nerozporoval. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, ani výšku, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že v zmluve uvedený údaj: lehota splatnosti 84 mesiacov po poskytnutí úveru a veta v bode 44 Zmluvy o úvere: Klient je povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru, pokiaľ nie je uvedené inak. Prvá splátka je splatná po 1 mesiaci/mesiacoch od dátumu poskytnutia úveru. Ak nasledujúci kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa v mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý, splatnosť týchto splátok bude stanovená na posledný deň v príslušnom kalendárnom mesiaci; nie je naplnením v predchádzajúcej vete uvedených chýbajúcich zákonných náležitostí zmluvy. Konečná splatnosť úveru musí byť dátumovo presne špecifikovaná, teda musí byť vyjadrená presným dátumom. Navrhovateľ výzvou zo dňa 28.5.2012 vyzval odporkyňu k zaplaceniu zvyšku dlhu 1288,89 eur v dôsledku využitia práva na splatenie celého čerpaného úveru v návaznosti na obsah úverových podmienok. V zmysle Hlavy 6. § 3 úverových zmluvných podmienok, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že: a) klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, b) klient uviedol v návrhu nepravdivé údaje, c) klient porušil niektorú z ďalších povinností vyplávajúcich z ÚZ, z týchto ÚP alebo zo zmlúv, ktorých predmetom je zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z ÚZ, d) bolo začaté exekučné konkurzné alebo vyrovnacie konanie na majetok klienta. V týchto prípadoch je taktiež spoločnosť oprávnená jednostranne od ÚZ odstúpiť, pozastaviť čerpanie už poskytnutého úveru (úverov) alebo dohodnutý úver neposkytnúť. O doručovaní písomností, v ktorých spoločnosť žiada o splatenie úveru podľa § 3 tejto Hlavy, sa použijú obdobne ustanovenia § 8 Hlavy 14 ÚP. Vzhľadom k tomu, že odporca bol v omeškaní najmenej s tromi splátkami navrhovateľ pristúpil k zosplateniu celého úveru. V zmysle úverových podmienok je však odporca povinný splatiť len „celý čerpaný úver“ a nie aj sumu nad čerpaný úver, teda prípadné úroky v zmluve vyjadrené ročnou úrokovou sadzbou, prípadne RPMN. Keďže zmluva o úvere neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch a údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle § 4 ods. 3 posledná veta citovaného zákona sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. S prihliadnutím na uvedené, teda k tomu, že v dôsledku zosplatenia úveru je odporkyňa povinná vrátiť len čerpaný úver v celkovej výške 1659,70 eur a z tohto titulu zaplatila už sumu 1 455,12 eur, je preto povinná vrátiť zvyšnú časť čerpaného úveru vo výške 204,58 eur. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, súd zaviazal odporkyňu len k zaplaceniu 204,58 eur /1659,70,- eur - 1.455,12 eur/ a vo zvyšnej časti návrh zamietol ako nedôvodný. V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania, ktorý mu súd priznal vo výške 9 % ročne zo sumy 204,58 eur od 11.4.2014 do zaplatenia.

Proti tomuto rozsudku do výroku o zamietnutí zvyšnej časti návrhu podal včas odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že nesúhlasí s názorom vysloveným súdom prvého stupňa, že v úverovej zmluve dojednej medzi ním a odporkyňou absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru. Poukázal na to, že podľa vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 620/2007 Z.z., platnej a účinnej v čase uzavretia zmluvy, sa v bode 2C prílohy uvádza, že ak z predchádzajúcich údajov o počte a termínoch splátok ponúkaného spotrebiteľského úveru nie je zrejmá konečná splatnosť ponúkaného úveru, uvádza sa, do akého obdobia musí byť ponúkaný spotrebiteľský úver splatený. V spojitosti s uvedeným potom vyplýva, že predmetná úverová zmluva obsahovala údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, keď tento údaj bol odporkyňou zrejmý z údajov o počte a termíne splátok úveru, ako aj z údaju o lehote splatnosti. Navrhovateľ tiež nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že úverová zmluva neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa ustanovení Hlavy 5 § 1 úverových zmluvných podmienok, v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, poplatok za vedenie úverového účtu a príp. úhrada za poistenie, ktoré je klient podľa úverovej zmluvy a týchto úverových podmienok povinný platiť; výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o vyššie úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru. Na základe uvedeného navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadrila odporkyňa. Podľa nej musí zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. obsahovať konečnú splatnosť poskytnutého úveru a táto musí byť podľa nej uvedená konkrétnym dátumom. Takýto údaj predmetná zmluva neobsahuje. Významom príslušného ustanovenia zákona je to, aby dodávateľ poskytol spotrebiteľovi jasný a určitý termín konečnej splatnosti a nie, aby si spotrebiteľ sám matematickými operáciami odvodzoval dátum konečnej splatnosti z údajov uvedených v zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach. Predmetná zmluva ďalej podľa odporkyne neobsahuje ani údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktorý zákon vyžaduje. V predmetnej zmluve je len uvedená výška a počet mesačných splátok, pričom nie je zrejmé, aká časť sa pri úhrade každej mesačnej splátky započítava na istinu, na úroky, resp. iné poplatky. Uvedené podľa odporkyne znamená, že daný spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil a jej priznal náhradu trov odvolacieho konania.

Vedľajší účastník na strane odporkyne sa písomne k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zamietavej časti ako aj vo výroku o náhrade trov konania je potrebné ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

Súd prvého stupňa svoje zamietavé rozhodnutie založil na tom právnom názore, že spotrebiteľský úver poskytnutý navrhovateľom odporkyňi podľa zmluvy o úvere zo dňa 25.9.2008 je v zmysle § 4 ods. 3 posledná veta zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, bezúročný a bez poplatkov, keď úverová zmluva neobsahuje týmto zákonom predpísané náležitosti, konkrétne konečnú splatnosť poskytnutého úveru a údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Odvolací súd tento právny názor súdu prvého stupňa považuje za správny vyplývajúci zo správneho právneho posúdenia skutočností, ktoré súd prvého stupňa správne vyvodil z vykonaného dokazovania.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanoviť zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľskej zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je aj limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav. Práve s ohľadom na uvedenú koncepciu spotrebiteľského práva bol prijatý zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy.

Niektoré ustanovené náležitosti zmluvy, a to tie uvedené v § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) zákona a medzi nimi aj konečnú splatnosť poskytnutého úveru /písm. g)/ a údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov / písm. i)/, zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciu pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu /§ 4 ods. 3 posledná veta/. V prejednávanej veci nesporné, že účastníci konania uzatvorili zmluvu o úvere ako zmluvu spotrebiteľskú s poukazom na ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákona. V danom prípade ide o zmluvu formulárovú, individuálne nedojednanú a vopred pripravenú navrhovateľom ako dodávateľom. V danom prípade sa jedná o úverovú zmluvu uzavretú v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, keďže však zmluva bola uzatvorená medzi dodávateľom a spotrebiteľom jedná sa zároveň aj o spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. V zmysle ustanovení § 4 ods. 2 písm. g) a i)

uvedeného zákona musí takáto zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti poskytnutého úveru a údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Ako správne zistil z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa, predmetná zmluva o úvere, uvedené zákonom vyžadované náležitosti neobsahuje. Nemožno súhlasiť s odvolacími tvrdeniami navrhovateľa, že každý z týchto údajov sa dá vyvodiť, vypočítať z údajov, ktoré zmluva alebo všeobecné úverové podmienky obsahujú. Nie je úlohou spotrebiteľa, aby si takéto údaje sám vyvodzoval, či vypočítaval z iných údajov obsiahnutých v zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach. Takýmto spôsobom sa určite nedosiahne účel zákonného ustanovenia povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorým je nepochybne ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany a snaha vytvorenie rovného postavenia medzi dodávateľom a spotrebiteľom tak, aby si spotrebiteľ mohol zodpovedne a kvalifikovane vybrať z ponuky spotrebiteľských úverov. Uvedenému účelu jednoznačne zodpovedá len taký spôsob splnenia zákonnej povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. g) a i) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keď dodávateľ v zmluve uvedie presný dátum konečnej splatnosti úveru a pri údají o výške, počte a termínoch splátok úveru aj vyčíslenie, aká suma zo splátky pripadá na istinu, úrok a iné poplatky. Keďže zmluva o úvere uzatvorená medzi navrhovateľom a odporkyňou dňa 25.9.2008 takéto údaje neobsahuje, správne súd prvého stupňa dospel k záveru, že úver poskytnutý navrhovateľom odporkyňi je bezúročný a bez poplatkov /§ 4 ods. 3 posledná veta zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy/.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bude podľa § 224 ods. 4 O.s.p. rozhodnuté súdom prvého stupňa.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.